

Hørings svar – ordning for utpeking av biskoper

Fra Norsk kvinnelig teologforening.

Vi viser til høringsnotat av 16/12-16, Ordning for utpeking av biskoper.

Tilsetting i eget ansettelsesorgan:

I forbindelse med høringen "Veivalg for fremtidig kirkeordning" i 2015 svarte NKTF følgende på spørsmålet om hvordan biskoper bør utpekes: "NKTF mener det er viktig at vi har et sammensatt bispekollegium med representanter for de ulike utdanningsinstitusjonene. NKTF mener også at det skal etterstrebtes en lik representasjon av kjønn. NKTF ønsker at det opprettes et eget organ for tilsetting av biskoper jf. Kirkerådets foreløpige vurdering B. Nominasjonsprosessen bør forenkles, særlig hva gjelder stemmegivning til det enkelte bispedømmerådsmedlem i selve nominasjonen."

Dette er fremdeles vårt primærstandpunkt.

Vi støtter mange av argumentene som nevnes i høringsnotatet. Et særskilt organ vil bidra til å ivareta biskopenes selvstendige rolle i kirken. Det er en fordel at organet kan ha personer med kompetanse som er viktig for å sikre en god ansettelsesprosess og en faglig vurdering. Forslaget med å ha et fast organ der 2 eller 3 personer har fast sete sammen med preses, og suppleres med 2 eller 3 fra vedkommende bispedømmeråd for hver sak, synes vi er godt. Vi har ingen spesielle synspunkt på størrelsen på dette organet. Vi ser det som hensiktsmessig at de 2 eller 3 som velges som faste medlemmer, velges for en lengre periode enn 4 år, for at noen skal kunne følge så mange prosessen som mulig.

Vårt sekundærforsalg er videreføring av gjeldende ordning:

Også her er det mulig å ivareta både helhetskirkelige og lokale behov når nye biskoper skal utpekes.

3.1, Nominasjon av biskop: Vi mener det er en fordel hvis nominasjonsprosessen kan forenkles. Det må sikres at kandidatene blir vurdert seriøst av alle som har stemmerett, og at kriterier som tilsettingsorganet må/bør legge til grunn, også til en viss grad binder dem som skal stemme. Det er uheldig hvis vi får situasjoner der de aktuelle kandidatene blir "silt" på bakgrunn av at noen er mer populære eller profilerte enn andre.

Før prosessen tar til i nominasjonsorganet, oppfordres menighetsråd, leke kirkemedlemmer og ansatte, og flere grupper, til å sende inn navneforslag til bispedømmerådet/nominasjonsorganet. Vi savner retningslinjer for hvordan dette gjøres og for hvordan navnene offentliggjøres, og om det skal offentliggjøres hvor mange enkeltpersoner/menighetsråd som har kommet med samme kandidatforslag. Det siste mener vi er uheldig, da det lett kan oppfattes som en første valgomgang.

Vi vil primært ønske at nominasjonsorganet er bispedømmerådet utvidet med nasjonale representanter. Det mener vi vil være med på å sikre helhetskirkelige perspektiver i utvalget av kandidater. Vi ønsker også at det bør vurderes om prosessen underveis fram mot

nominasjonsorganets offentliggjøring av kandidatene, åpnes mer for offentligheten enn hva nå er praksis.

3.2, Avstemningsprosedyre i nominasjonsorganet

Vi deler bekymringen for at dagens prosedyre kan medføre at bredden blir mindre enn det som egentlig er ønsket. Vi mener at en ordning med preferansevalg kan gjøre at mindretallet i nominasjonsorganet har større sjanse for reell representasjon.

3.4, Forflytning for tjenestegjørende biskoper

Vi mener heller ikke at dagens regelverk her skal endres.

3.6, Stemmeberettigede ved rådende avstemming eller valg

NKTF ønsker at professorer i teologiske fag og ledere av praktisk teologiske utdannelse skal være stemmeberettiget. Samisk kirkeråd bør bare ha stemmerett der det er særskilt representasjon av samisk representanter i bispedømmerådet (Nord Hålogaland, Sør-Hålogaland, Nidaros)

Vi ønsker at det i stedet for «vigslet medarbeider» står «kirkelig ansatt i ordnet stilling» eller lignende, for å gjøre det mulig at alle ansatte i Den norske kirke i det aktuelle bispedømmet kan være med på å velge sin biskop. Å skille mellom vigslet og tilsatte er irrelevant, siden biskopen har tilsynsansvar for alle ansatte. (Tjensteordning for biskoper § 1)

4.3, Vurdering av utpeking/tilsetting av preses

Vi mener at utpeking av preses bør skje av og blant dem som har sete i bispekollegiet. Gitt at det sikres gode ordninger for den som fratar som preses, åpner vi opp for at preses kan bli tilsatt på åremål med mulighet for forlengelse.

5.1, Konsekvenser for kjønn og likestilling

I arbeidet med ny ordning for utpeking av biskoper bør det legges vekt på undersøkelsen av våren 2015 med kandidaters erfaring med nominasjonsprosessen. Er det nødvendig at kandidatene må oppleve prosessen som "unødvendig lang, krevende og slitsom," med "sterk medieeksponering" og potensiell belastning for familien? Dette kan kanskje føre til at dyktige kandidater av begge kjønn takker nei til nominasjon. Både kirkeråd / tilsettingsorgan og bispedømmeråd/ nominasjonsorgan må være oppmerksom på kandidatenes behov for å få bistand når det gjelder kontakt med media og interessegrupper, og legge forholdene til rette for at hjelp blir gitt.

Uansett nominasjonsorgan/tilsettingsorgan må det regelfestes at kandidatlisten ikke kan legges fram før kjønnsbalansen er ivaretatt med kjønnsrepresentasjon *minimum* 1 av fire, 2 av fem. En 40/60 representasjon bør tilstrebes før det åpnes opp for supplerende nominasjon.

15.3.17

På vegne av styret i NKTF

Gry Friis Eriksen

tidligere leder.

